

ไม่ตรวจสอบข้อเท็จจริงก่อนไม่อนุญาต ...ใช้อำนาจไม่ถูกต้องครับ !

คดีปกครองในฉบับนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่โดยไม่ถูกต้อง เนื่องจากไม่รับฟังพยานหลักฐานหรือข้อเท็จจริงให้ถี่ถ้วนก่อนที่จะออกคำสั่ง

ข้อเท็จจริงคือ ผู้ฟ้องคดีได้รับใบอนุญาตให้ก่อสร้างอาคารโรงเรือนเลี้ยงสุกร เป็นฟาร์มขนาดกลางและเป็นโรงเรือนปิดและได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภทฟาร์มเลี้ยงสุกร โดยในระหว่างประกอบกิจการได้รับการร้องเรียนจากประชาชนในพื้นที่ และผู้ประกอบการได้มีการแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนมาโดยตลอด เช่น นำฟามาปิดท่อบ้างเพื่อป้องกันแมลงวัน หนู หรือกลิ่นเหม็นและล้างทำความสะอาดโรงเรือนตามคำแนะนำ ผู้ถูกฟ้องคดี (นายก อบต.) จึงออกใบอนุญาตให้

และล่าสุดได้ก่อสร้างกำแพงกันด้านหลัง เพื่อให้พัดลมดูดกลิ่นมาปะทะกับกำแพง ทำให้กลิ่นเหม็นลอยสูงขึ้น แต่ยังคงมีการร้องเรียนปัญหาเดิมอีก ผู้ถูกฟ้องคดีจึงจัดให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายประชุมกัน ซึ่งที่ประชุมได้มีมติให้ **ผู้ฟ้องคดีเลิกกิจการ**

ต่อมาผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีปฏิเสธไม่ต่ออายุใบอนุญาตให้ โดยอ้างมติของที่ประชุม

หลังจากอุทธรณ์คำสั่ง ผู้ฟ้องคดีมาฟ้องคดีต่อศาลปกครองขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีและให้ดำเนินการต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการแก่ผู้ฟ้องคดี

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า การเลี้ยงสุกรเป็นการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภทฟาร์มเลี้ยงสุกรที่จะต้องขอใบอนุญาตและต้องขอต่ออายุใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนใบอนุญาตสิ้นสุด ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มาตรา 25 (1) (4) มาตรา 55 วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม

คดีมีประเด็นสำคัญอยู่ว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการให้ผู้ฟ้องคดี โดยอ้างเหตุตามมติที่ประชุมที่ให้ผู้ฟ้องคดีเลิกประกอบกิจการ เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ต่อใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามคำขอของผู้ฟ้องคดีโดยมิได้ติดตามหรือออกไปตรวจสอบสถานที่อีกว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเรื่องปัญหากลิ่นรบกวนแล้วหรือไม่ และกลิ่นรบกวนยังคงมีอยู่ถึงขนาดที่จะก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชนหรือมีผลกระทบต่อสถานะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมของผู้อยู่อาศัยข้างเคียงหรือไม่ แต่กลับอ้างเพียงมติในการประชุมของตัวแทนที่ได้รับผลกระทบที่ให้ผู้ฟ้องคดียุติการประกอบกิจการมาเป็นเหตุไม่ต่อใบอนุญาตให้แก่ผู้ฟ้องคดี ทั้งที่ในการประชุมครั้งดังกล่าวข้อเท็จจริงยังฟังไม่ยุติว่ายังมีกลิ่นรบกวนจากฟาร์มถึงขนาดที่จะก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชนหรือไม่ คงมีเพียงผู้แทนของผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนกล่าวอ้างเพียงฝ่ายเดียว โดยไม่มีข้อเท็จจริงอื่นมาสนับสนุนอีก กรณีจึงเป็นการรับฟังพยานหลักฐานหรือข้อเท็จจริงที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของมาตรา 28 และมาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

จึงพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งที่ไม่ต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาคำขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการของผู้ฟ้องคดีให้ถูกต้องตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด (*คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 716/2557*)

แม้การอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ต่อใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพจะเป็นอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 แต่การจะมีคำสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ประกอบกิจการ ซึ่งถือเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ก็จะต้องรับฟังพยานหลักฐานหรือข้อเท็จจริงให้ได้ข้อยุติเสียก่อน โดยในเรื่องนี้ตามมาตรา 28 และ

มาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ได้กำหนดวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองสำหรับการรับฟังพยานหลักฐานหรือข้อเท็จจริงไว้แล้วว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องออกตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ตามความเหมาะสมโดยไม่ต้องผูกพันอยู่กับคำขอหรือพยานหลักฐานของคู่กรณี และจะต้องพิจารณาพยานหลักฐานที่ตนเห็นว่าจำเป็นแก่การพิสูจน์ข้อเท็จจริงโดยการแสวงหาพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง รับฟังพยานหลักฐาน คำชี้แจง ความเห็นของคู่กรณี หรือออกไปตรวจสอบสถานที่ เป็นต้น

ดังนั้น การรับฟังพยานหลักฐานหรือข้อเท็จจริงไม่เพียงพอ หรือการเลือกรับฟังพยานหลักฐานหรือข้อเท็จจริงจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง อาจทำให้การออกคำสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตดังกล่าวเกิดข้อผิดพลาด และส่งผลให้การใช้อำนาจไม่ถูกต้องได้ครับ !

นายปกครอง
